

עלון מס' 995
האזינו
יב' תשרי תשפ"ו

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מזגריבי שליט"א

לקדש שם
שמיים!

עד תומם!

נמצאים אנו בימים נפלאים ימי קירבה אמיתית לה' יתברך, למצוותיו ולתורתו הקדושה. אשרינו, מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שזכינו להיות העם הנבחר. אמת זכות גדולה וכבירה היא זאת, אך כמו שאומרים - המעמד מחייב! איננו יכולים להיות ולהתנהג ככל הגויים, בני מלכים אנו. צריכים אנו לקדש שם שמים בכל הליכותינו, שכן תורה נפלאה לנו שמתווה לנו דרך וצורת חיים שאם רק נזכה להתמיד בה, נזכה לחיים לגמרי אחרים, חיים של שלמות, חיים של אמונה ושל מידות טובות. חיים של רגש לזולת ואהבת ישראל, חיים רוחניים שאין כדוגמתם. על מעלת קידוש שם שמים יכולים אנו ללמוד מפרשתנו. משה רבינו בחיר כל הנבראים נענש בעונש חמור. אין הוא הורשה להיכנס לארץ הקודש. בשל מה יצא הקצף, בגלל מה נגזרה הגזירה הקשה? הקב"ה ישתבח שמו לעד מוכיח את משה רבינו סמוך לפטירתו וכה אומר: "על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש מדבר צין, על אשר לא קידשתם אותי בתוך בני ישראל. כי מגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא אל הארץ אשר אני נותן לבני ישראל". ורש"י הקדוש זיע"א כתב ומפרש: "גרמתם לי שלא אתקדש. אמרתם לכם: ודיברתם אל הסלע, והם היכוהו. והוצרכו להכותו פעמיים ואילו דיברו עימו ונתן מימיו בלא הכאה, היה מתקדש שם שמים, שהיו ישראל אומרים: ומה הסלע הזה שאינו לשכר ולא לפורענות - אם זכה אין לו מתן שכר ואם חטא אינו לוקה, כך מקיים מצוות בוראו, אנו לא כל שכן". עכ"ל הקדושה. מובן שאסור שנעלה על דל שפתינו ומחשבותינו משהו על משה רבינו קדוש ה', כמוכן שנתבע לפי רום מדרגתו שכן הקב"ה ישתבח שמו לעד מדקדק עם צדיקו כחוט השערה. אך מדבר זה נוכל אנו ללמוד לעצמנו כמה שכר עצום ורב, ברכה והצלחה טובה וישועה מחכים לאדם שיזכה לקדש שם שמים ברבים ולהרים את כבוד התורה בעיני העם והעולם כולו. כמה צריכים אנו להתאמץ להראות קבל עם ועדה את יופי ומתיקות המצוות, את המידות והנהגות הברוכות שתורתנו הקדושה גדושה בהן בשפע כה רב. ובואו ותקראו סיפור נפלא המובא במעיין האמונה על איך זכו יהודים לא כל כך צדיקים בלשון המעטה לקדש שם שמים. פעם ישב הסבא משיפולי זצ"ל בשולחן ליל שבת. החסידים שוררו ברגש: "ישמחו במלכותך", התלהבו והחלו למחוא כף. עצר הצדיק בעדם: "שירו, שירו אך כף אל תמחאו. לא בשיר הזה. פעם אחת שמעתי בו מחיאות כפיים ורצוני לעצור אותן בזכרוני. אנא שיר זה בלי מחיאת כף". למבטם של החסידים המסוקרנים סיפר שלפני שנים רבות היו בעירו נערים שובבים שאטמו אוזנם וליבם כאחד, הפריעו ופרקו כל עול. התחברו לנערי הגויים ועשו כמעשיהם. אף הגדילו לעשות, שעמדו בראש כנופיית שודדים שגנבו ורצחו עוברי אורח. לרוע מזלם נתפסו אותם נערים יהודים ונערך מיד משפט בזק. חברי הכנופיה הנוכרים נידונו למוות בתלייה. שני המנהיגים היהודים נידונו למוות בשריפה. הכל היה ערוך ומוכן לגזר הדין וכל תושבי העיירה מביטים בנעשה. פתאום ראו את הכומר המקומי מסתודד עם השופט, פונה אל הנידונים ואומר: דעו לכם כי אין מיתה קשה כשריפה חיים! אם תמירו את דתכם, נמיר את המיתה בשריפה במוות בתלייה. אך הנערים אמרו: "מה שהננו הננו, אך יהודים אנחנו". הציעו להם חנינה שמורה אם יאותו להמיר את דתם. שאלו הנערים: מה צריך לעשות והכומר ענה בהתלהבות רק לנשק את הצלב. הסכימו הנערים, לקחו את הצלבים והטיחום לארץ שברום לרסיסים. החליטו שהידים שניתצו את הצלבים ישרפו בנפרד בראשונה. החלו לשרוף את ידיהם וריח בשר חרוך החל מתפשט. ואז נשמע קול שירה מהנערים: "ישמחו במלכותך", ובידיהם הכוויית, הדוויות החלו למחוא כף. ומסיים הצדיק את ספורו: "אוי זו היתה שירה, זו היתה מחיאת כף! של שודדים, רוצחים, עוברי כל עבירה אך מקדשי שם שמים ברבים, שמחים במלכותו, יתברך!".

ב"מעין השבוע" כתב מעשה נפלא שיש בו כדי ללמדנו בינה ולא לפנו מוסר, הבה ונשמע. פנה "היהודי הקדוש" זצ"ל לתלמידו הרבי רבי בונם מפשיסחא זצ"ל: "אמור פסוק, ואומר עליו דברי תורה!". אמר: "ידבר משה באוזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תומם". נענה "היהודי הקדוש": "עד תומם!". התפעל תלמידו הרבי מפשיסחא, מהחידוש הנפלא עד שנהרו פניו! תמה "הכהן הגדול" מאלכסנדר זצ"ל, שנכח באותו מעמד: "מה השמחה הגדולה"? אמר לו: "הן חכם אתה ותבין בעצמך!". עיין הרבי מאלכסנדר בדברי התורה, שלא מנו אלא שני מילים "עד תומם", והבין: אילו נסובה המילה "תומם" על השירה, היה ראוי לכתוב "עד תומה". ומהו "עד תומם"? אלא שמשם רבינו השריש את השירה בליבות בני ישראל, עד שעשאים תמימים ומושלמים! וכשבא אברך שקדם לפני "השרף מקוצק זצ"ל ובישר לו שב"ה כבר למד את כל הש"ס, ענה לעומתו בשאלה: "ומה לימד הש"ס אותך?..." פרשתנו פרשת "האזינו" שמתחילה בסמוך למילים "עד תומם" פותחת אף היא בהדרכה דומה: "האזינו השמים ואדברה וגו'". אומנם, חשוב לדבר דברים רוחניים נעלים, אך העיקר - "ותשמע הארץ אמרי פי", שהדברים יחדרו אף לגוף החומרי ויפעלו את פעולתם...

עלינו לזכור היטב דברי הגמרא בסנהדרין שמספרת על דואג האדומי שהיה אב בית דין אולם לבסוף נטרד מעולמו ואין לו חלק לעולם הבא וחז"ל לימדונו שמידותיו הרעות הורידוהו עד הגיעו לבאר שחת! קעת שנמצאים אנו זמן קצר לפני חג הסוכות ולאחריו חג שמחת תורה, צריכים אנו לזכור היטב שהמטרה לא להיות חלילה חמור נושא ספרים, אלא שהתורה הקדושה תחדור לליבנו, תיישר דרכנו ותהיה אור ליישר מידותינו והנהגותינו!

זמני כניסת ויציאת השבת

כ"ש	ח"ה	י"ם	ת"א	כניסת שבת
18:05	18:05	18:05	18:04	כניסת שבת
18:55	18:54	18:55	18:53	יציאת שבת
19:36	19:35	19:37	19:34	רביעית

הפטרת השבוע

הפטרה: וידבר דוד (שמואל ב, כב-א, נא)

סיפור לשבת

רוחות חדשות החלו מנשבות בארם צובא, מועדון ריקודים הוקם למורת רוחם של עיני העדה, שהזהירו את היוזמים לבל יפרצו פרצות בחומת הצניעות, ולשווא. האוזניים היו אטומות. אך כשם שהאוזניים נאטמו והלבבות הוקשחו ולא שעו לתחינות הרבנים, כך נאטמו השמשים והיו לנחושה, הגשמים נמנעו והרעב נתן אותותיו. מחירי התבואה האמירו לשחקים, והבורות יבשו. הפרנסים פנו לחכם משה טוויל מעלי הכהן זצ"ל שיכריז תענית. נענה החכם ואמר: "לא תענית אכרזי, אלא הכרזה אחרת". וביום השבת עלה לבימה ואמר: "אחי ורעי, גדול הסבל וגדולה הצרה. לא תענית יבטלום, אלא חיזוק גדרי הצניעות! אם תשיגוהו על בניכם ובנותיכם שלא יפקדו את מועדון התערוכות, נרוחם מן השמים". מובן שהצהרה חוללה סערה, והמשכילים פערו פיהם כנגד החכם. גסי הרוח התפרצו, והיו צעירים שהתחצפו. אבל הרעב איים במאורותיו, וגדול היה כבודו של החכם, ואיש לא פקד את המועדון פורץ הגדר! באו ובישרו לרב. קם ופסע לעבר ההיכל, ובהכנעה גדולה אמר: "ריבונו של עולם, ראה והבט. בניך עשו כרצונך, עשה נא כרצונם. נשבע אני בשמך הגדול שאניי זו מכאן עד שתרחם על בניך". ובעוד דמעותיו מנטפות, החלו לנטוף הגשמים!

"גלימדתם אותם בניכם לדבר בם" - משעה שהבן מתחיל לדבר למדהו תורה. ואם לא עשה כן, הרי הוא כאילו קוברו! וכשקוברים, רחמנא ליצלן, מספידים! הייתי בכזה הספד. בקינה נרגשת, זעקת שבר שיצאה מלב קרוע ומורתח והרטיטה אלפים. רגע מזעזע, שלא יישכח! היה זה לפני כארבעים שנה. "אגודת ישראל" ערכה את "הכנסיה הגדולה" שלה, בה השתתפו גדולי ומאורי הדור. כולם, זיכרם לחיי עולם. נכחו בה הגאונים רבי אהרון קוטלר, רבי יעקב קמינצקי, רבי אליעזר סילבר מארה"ב. הגאונים רבי חיים שמואלביץ, רבי יחזקאל סרנא, רבי יחזקאל אברמסקי. האדמו"רים הקודמים לבית גור, ויז'ניץ, סדיגורא, ועוד - כל שרידי דור דעה, ניצולי השואה האיומה. האולם הענק של "בנייני האומה" בירושלים היה גדוש עד אפס מקום. אלפים גדשו את המושבים ואת היציעים, נשאו עיניים אל הבימה הזוהרת בזיו פניהם של זקני הדור. "והיו עיניך רואות את מוריך". והם קמו וברכו ונשאו דברים על הברכה שבהתלכדות היראים לדבר ה', ועל כך שאין לנו שיוך רק התורה הזאת". דברים הרגילים להשמע במעמדים מעין אלו. ואז הוא עלה לבמה. התייצב לשאת את דבריו, ובקהל עבר רטט כעין זרם חשמל. דמות גבוהה וצנומה, זקן לבן יורד על פי מידותיו, ועיניים יוקדות כגחלי אש. אדרת שחורה לגופו, ומצנפת אדומה שחורה לראשו. **הגאון רבי רפאל ברוך טולידאנו זצ"ל**. "הילד איננו, ואני אנה אני בא?". בכל חום ליבו זעק, באש הגדולה העצורה בו: "איפה הם בני, איפה ילדי? ניתקו אותם, תלשו אותם משורשיהם, ממורשתם, מהוריהם, מאמונתם!!!" כמו אב המבכה את בניו, כך ביכה את בני הנוער של עדתו, שנתלשו ביד זדונית, והועברו על דתם במוסדות "עליית הנוער". "איפה הוריהם", זעק בקול רוטט. "אני מבטיח עולם הבא לכל אב שישלח את בנו לחינוך החרדי!"

(מעין השבוע)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

"יערוף כמטר לקחי" (לב,ב)

דימה את התורה למטר, כשם שצריך להתפלל עליו בחורף בכל יום, כך צריך האדם להתפלל לפני ה' יתברך שתהיה לו הצלחה בלימוד, בנוסף להתמדתו ויגיעתו בתורה, וכפי שאמרו בתלמוד (נדה ע:): מה יעשה אדם ויחכם? אמר להם: ירבה בישיבה וימעט בסחורה. אמרו: הרבה עשו כן ולא הועיל להם, אלא יבקשו רחמים ממי שהחוכמה שלו שנאמר (משלי ב,ו): "כי ה' יתן חוכמה מפיו דעת ותבונה". וטעם נוסף שדימה את התורה למטר, לומר לך כשם שהמטר בזעף מקלקל את הזרעים, כך כשאדם לומד תורה בזעף, ומבייש את חבריו ושומח בתקלת חבריו, הרי זה מזיק ומקלקל בעולמות העליונים, וכמו שאמרו בתלמוד (תענית ד.), שאף על פי שתלמיד חכם צריך להיות קשה כברזל, מכל מקום צריך הוא להתנהג בנחת שנאמר: "והסר כעס מליבך".

(תורת הפרשה)

"כי שם ה' אקרא ה' גודל לאלוקינו" (לב,ג)

ועוד פירש רבינו חיים ויטאל זצ"ל זיע"א בדרשותיו, שכל מהלך העם היהודי לדורותיו כלול בשירה זו. ובעונות ישראל השכינה מסתלקת חלילה, ככתוב: "רומה על השמים אלוקים", ומשה רבינו עליו השלום פעל שתרד אלינו להצילנו בגלותנו. וזהו שאמר: "כי שם ה' אקרא", אני קורא לשכינה הקדושה שתהיה איתכם בצרתכם. אך זאת בתנאי שתעזרוני בקיום מצוות - שגם אתם "ה' גודל לאלוקינו", ותנו עוז לאלוקים בתורתכם ובמצוותיכם!

(מעין השבוע)

"אלוקים לא ידעום לא שערום אבותיכם" (לב,ז)

אמר ה"חתם סופר": מאז ומתמיד היה הבדל בין הדור החדש לדור הישן, הדור הצעיר רופף הוא במקצת לעומת הדור הקודם, ברם תמיד היה ההבדל הזה טבעי ואפשר היה לשער מראש, ואילו בימינו כה רב ההבדל בין דור אחד למשנהו וכה גדול הוא המרחק, עד שלא יתכן לשער מראש, אין להכירו כלל בדור הצעיר שהוא יצא מחלציו של הדור הקודם, וקשה למצוא את הקשר ביניהם, אלא נראה הוא כעם חדש, בעל רעיונות חדשים, וזה מה שכתוב כאן: "חדשים מקרוב באו" - קם דור חדש, אשר "לא שערום אבותיכם" - לא ראו ולא שיערו זאת מראש, ולא עלה על הדעת שיתחולל שינוי כזה, וכך יהיו נראים פני הדברים.

(אמרי חן)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

לחלק תפקידים...

כאשר פונים לילד ומבקשים ממנו שיעשה עבודה מסוימת או תפקיד מסוים בבית, יש לשקול מה הסיכוי שהילד יכול בכלל לבצעו ואם אין אותה משימה מסוכנת מידי עבורו - כי אז הוא עשוי להגיב בשלילה לבקשתו. יש לחשוב, בטרם פונים אליו, אולי כדאי שנכין אותו נפשית? אולי נכין לו אתגר - שאם אכן יעמוד במשימה כזו, צפוי הוא לפרס יפה? כמו כן חשובה צורת בקשת העזרה. צורת בקשה ידידותית ועניינית היא הטובה ביותר: "בבקשה תוריד את האספה". אין להפציר בילד ואין לכפות עליו עזרה בצורת פקודה, כמו כן אסור להורים להרגיש שהם חייבים לתת סיבה לבקשת העזרה. זה שהילדים עוזרים בבית צריך להיות דבר מובן מאליו. בספר "בנתיבי החינוך" כתב שחשוב לזכור: לצורה בה אנו מתייחסים אל בקשת העזרה, יכולה להיות השפעה מכרעת על מידת שיתוף הפעולה. כאשר הורים מבקשים עזרה בצורה שקטה ונעימה, ומביעים הערכה לאחר שקיבלו את העזרה מילדיהם, בכך הם יוצרים הרגשה טובה אצל הילד, אולם חשוב להקפיד כי דברי השבח יהיו מציאותיים, ולא מוגזמים. כאשר מוזגמים בדברי השבח, זה רק מקלקל - הילד יודע שאינו "ילד טוב" כפי שההורים מתארים אותו והוא ממחר להוכיח שהוא בעצם אינו כזה. כאשר הילד מגלה אי רצון לעזור, במקרים אלו עדיף לא לבקש ממנו שיעזור. אולם במקרים שהילדים משתמשים בסתם תירוצים, כמו: "אין לי חשק", "אני עסוק עכשיו", "יש לי הרבה שיעורי בית", אפשר להשיב להם באותה מטבע של לשון, לדוגמא: "גם אנו עייפים לפעמים ובכל זאת אנו עושים את עבודתנו", ויש להסביר לילד בעדינות, ביישוב הדעת וברגישות, שאסור לו לסרב לבקשת הוריו. כאשר ההורים יתחשבו בצרכי הילד, ובזמנים שקשה לו לעזור ישחררו אותו ממשמיות בבית, הוא ירגיש שהפניה של ההורים אליו היא עניינית ויעילה. ההורים יסבירו לילד שלפי דעת תורה, הנהגה מיגיעה כפיו ועוזר לזולת, גדול הוא מירא שמים. עדיף שהאמא תעיר לבן [במקרה שהוא היה זה שפנה לילד, וכן להפוך]: דע לך כי אתה מפסיד מצוה גדולה ונעלה של כיבוד הורים. כמו כן אפשר להסביר לו בדרכי נועם שעליו לתרום את חלקו בעבודות הבית. והתנא אמר: אהוב את המלאכה. ועבודת האדם נחשבת כהשלמה של מלאכת הבריאה בידי האדם. כמו כן, חשוב לשמור על גמישות כאשר הילד רוצה לדחות עבודה מסוימת לזמן אחר. כאשר ההורים יראו נכונות להתפשר ולא יגררו לויכוחים, יש סיכוי טוב שכאשר הילד יתפנה, הוא ימלא את בקשתם. במיוחד יש להתחשב בצרכי הילד ואין להטיל עליו תפקידים במועדים שאינם מתאימים לו, למשל כאשר יש לו איזושהי פעילות שמאוד חשובה עבורו, או כשהוא עסוק במשחק שהוא אוהב, ואז אפשר לומר לו: כאשר תגמור את עיסוקך, אנא עזור לי. לעומת זאת, חשוב לחנך את הילד שהעזרה להורים חשובה לפעמים הרבה יותר מפעילות חברתית, גם אם היא נעשית במסגרת בית הספר. ולכן חשוב מאוד להגדיל את תודעת הבן להתחשב בצרכי הוריו. כאשר ההורים ישמרו על קור רוח, ובצורה עיקבית ושיטתית יעמדו על שלהם, כמו: "בא נעשה זאת ביחד" וכדומה, במשך הזמן ישתנו הילדים. כמו כן, חשוב לחנך את הילדים להשתתף בהכנות לשבת ולספר להם שגדולי ישראל היו משתדלים בהכנות לשבת במלכה. ובגמ' (שבת דף ק"א ע"א) נאמר רב ספרא מחרר רישא, רבא מלח שיבוטא, רב הונא מדליק שרגא וכל כיוצא בזה. ובדרך רוחנית כזו ישפיעו הדברים גם על הצד הגשמי, ותבוא תועלת להורים ולילדים כאחד, וה' יעזורנו.

מי מהליט? מתי? במה?

סיפר רבי צבי מינקוביץ שליט"א: היה זה לפני סוכות במוצאי שנת שמיטה, כאשר הגענו לבקר את מרן ראש הישיבה הגר"מ שך זצ"ל בדיוק לאחר שקיבל הודעה על ידי הרבנית ע"ה כי שומרים עבורו לולב נקי מחשש שמיטה, לולב אשר לא נשמר ולא נעבד בשנה השביעית. כעת עמד רבינו בפני בעיה: מחד - הוא חפץ לרוץ באותו הרגע ולטרוח על מנת לקחת את הלולב, אולם מאידך - הוא לא יכול היה להשאיר אותנו, את אורחיו - לבדם... מה עשה איפוא רבינו? הוא הציע שנצטרף אליו... אלא שכאן התערבה הרבנית בשיחה, היא טענה כי אין טעם לרוץ לקחת את הלולב - שכן הודיעו כי יביאו אותו אל רבינו בעוד דקות ספורות, אולם רבינו לא השתכנע... "לטרוח למען הלולב - הרי זו מצוה!" - הוא הסביר - "וכשמדובר במצוה - אינני יכול לחכות אפילו רגע אחד! אני מיד רץ לקיים את המצוה!!!"... ואכן, מיד יצאנו לדרכנו לקבל את הלולב היקר והמהודר... בדרכנו אל מוכר הלולבים - הסביר לנו רבינו מדוע לא שמע בקול הרבנית אשר הפצירה בו להמנע מהטירחה המיותרת, ואמר כך: "מסופר על הרבנית סלנטר, אשתו של הגאון רבי ישראל זצוק"ל, כי פעם תינתה את צערה באוזני תלמידיו של בעלה ואמרה כי יש לה "טענה" על רבי ישראל שאינו שומע בקולה ועושה רק מה שהוא מבין... התלמידים המופתעים, אשר היו מודעים בהחלט למידותיו המיוחדות ולהנהגתו המופלאה של רבם, הנהגה אשר מבוססת היתה על תורת המוסר - ביקושו לרדת לחקר העניין, וכך אמרה להם הרבנית: "באופן עקרוני, גישתו של הרב מבוססת על כך שבעניינים רוחניים - צריך הבעל לקבוע, ואילו בנושאים גשמיים - נמצאת ההחלטה בידיה של האישה. דא עקא, שעבור רבכם, רבי ישראל - אין עניינים גשמיים כלל... הוא סובר כי כל עניין גשמי - משפיע לבסוף על הרוחניות, האוכל - משפיע על התפילה, השינה - משפיעה על הלימוד, וכן הלאה... לפיכך, גם בנושאים גשמיים לחלוטין - הוא אינו מקבל את דעתי ומכריע לבדו בכל נושא...", סייעה הרבנית. "וזהו אף הסיבה שלא שמעתי בקול הרבנית!!!" - הסביר רבינו. "בכל הנוגע לגשמיות ולסדר הנהגתו של הבית מבחינה חומרית - יש לשמוע בודאי בקול האישה, אולם באשר לרוחניות, לתורה ולמצוות - כאן צריך הבעל להיות המחליט אשר על פיו ישק כל דבר!!!" - חתם הוא את דבריו. וכמה מסכנים אותם אנשים ההופכים את היוצרות? נותנים הם לנשותיהם להחליט ברוחניות הבית, בחינוך הילדים, בדעת תורה ואילו בענייני הגשמיות הם השולטים! הם נותני הטון! הגיע הזמן לעשות סדר! נותן התורה ובורא האדם, נתן דרך, נתן הוראות ונתן כיוון. אשרי ההולך בדרכיו, יגיע כפיו כי יאכל.

עשה לך רב

שו"ת במד"ר הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

מהי כמות הסכך המינימלית שצריך

להשים על סוכה כדי להכשירה?

שתהיה צילתה מרובה מחמתה ולא דליל מדי.

האם יש בעיה להרבות בסכך או שמא

מותר לתת אפילו כמות גדולה מאוד של

סכך על גבי הסוכה?

מותר להרבות.

כמה כסף צריך ליתן לעניים בסוכות

עבור חלק האושפיזין בכל יום?

מחיר סעודה אחת ליום והמהדרין כשיטת

רבי אליעזר יתנו מחיר ב' סעודות.

לכתחילה אין להתיר זאת ובמקרים

מסוימים יעשה שאלת חכם.

מחצלת של "סכך לנצח" שהשתמשו בה

תחילה לגדר, האם יכולים להשתמש בה

אח"כ לסכך את הסוכה?

לא יסככו בה.

אדם שבירך בארוחת בוקר "לישב

בסוכה" ולא יצא הימנה עד ארוחת

הצהריים, האם יברך שוב "לישב בסוכה"?

אם ברך ברכת המזון יברך שוב כשיאכל.

האם מותר לבנות את הסוכה תחת חבלי

כביסה?

מותר, אך ראוי להמנע מזה.

רשת של לייסטים שעושה אותה קבועה

בחצר כנג של פרגולה ורוצה לעשותה לשם

סכך בקביעות אך היא קבועה ומחוברת

לפרגולה האם הדבר אפשרי?

איני יודע מה זה.

אם המעמיד של הסכך מקבל טומאה,

האם הדבר פוסל את הסכך?

אין לעשות מעמיד כזה ומותר רק

במעמיד דמעמיד.

אדם שאשתו מפחדת לישון לבד בבית

ורוצה שישנו יחד איתה, האם בעלה בחג

הסוכות פטור מן הסוכה?

אל תקרי הליכות אלא הלכות

כיצד? כלים הנאים ומצעות הנאות - בסוכה וכלי שתייה כגון אשישות וכוסות - בסוכה, אבל כלי אכילה לאחר אכילה כגון קדירות וקערות - חוץ לסוכה.

ראוי לכל ירא שמים שלא לדבר בתוך הסוכה אלא בדברי קדושה ולא בדברי הבלים, כי מצות סוכה היא קדושה גדולה, וצריך לשבת בה באימה וביראה, ולא יכניס לתוכה עכ"ל, ולא ישחק בקוביה בסוכה שזה אסור אפילו בשאר ימים.

לא יעשה שום תשמיש בזוי בסוכה, כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו. ולכן לא ישטוף שם קדירות וקערות וכיוצא בהם, וכן לא יכניס לסוכה עבית מי רגלים, אף על פי שדרכו בשאר ימות השנה להכניסו בחדר שהוא ישיב בו, ותשמיש המיטה מותר בסוכה.

אוכלים ושותים וישנים בסוכה כל שבעת הימים בין ביום בין בלילה, ואין לישון חוץ לסוכה אפילו שנת ארעי, אבל אכילת ארעי מותר לאכול מחוץ לסוכה, וכמה היא אכילת ארעי? - כביצה מפת, והשיעור של כביצה שחשובה כאכילת ארעי, הוא קרוב לחמישים וארבע גרם, שאז פטור הוא מסוכה, אבל האוכל כשיעור חמישים וחמישה גרם חייב בסוכה בברכה. וטוב שיאכל כשישים גרם פת ואז יוכל לברך לישב בסוכה לכל הדעות. ומותר לשתות מים ויין ולאכול פירות אפילו בקבע מחוץ לסוכה, וזו שמחמיר על עצמו ולא שותה חוץ לסוכה אפילו מים הרי זה משובה, ובלבד שלא יברך לישב בסוכה שהיא ספק ברכה לבטלה.

האוכל תבשיל מחמשת מיני דגן כגון אטריות, וכן האוכל עוגות, אם אוכל יותר מכביצה, חייב לאכול בסוכה אבל לא יברך לישב בסוכה, אלא אם כן קבע סעודתו עליהם דהיינו שאכל כשיעור ארבע ביצים ומעלה (כמאתיים ושלושים ושישים גרם). שאז יברך לישב בסוכה, אבל אם אוכל מהם שיעור כביצה או פחות מכביצה פטור מסוכה, והאוכל אורז או בשר ודגים וביצים וגבינה אפילו קבע עליהם - פטור מן הסוכה.

(הבית היהודי)

חם וכיוצא בזה ואין בו חשש כלל וצריך שלא ישהה באכילת הכזית יותר מכדי אכילת פרס. ויש מחלוקת בשיעור זה כמה זמן הוא, והסברה הממוצעת היא שמינית שעה דהיינו שבע דקות וחצי. ואין יוצאים ידי חובת באכילת כזית עוגה בליל חג הסוכות.

אם שכח לומר "עלה ויבא" בברכת המזון בליל חג הסוכות, אם נזכר מיד כשאמר ברוך אתה ה' (לפני שיחתום בונה ירושלים) יסיים למדני ויחזור ליעלה ויבוא, ואם נזכר לאחר שסיים "בונה ירושלים", יאמר שם בשם ומלכות "אשר נתן ימים טובים וכו' " וממשיך בברכת הטוב והמטיב, ואם נזכר לאחר שהתחיל בברכת הטוב והמטיב שאמר ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם ובמין נזכר - יסיים "אשר נתן ימים טובים", אבל אם התחיל לומר האל אבינו מלכנו וכו' - חוזר לראש ברכת המזון, וכל הדין שחוזר לראש ברכת המזון הוא דוקא בליל ראשון של סוכות (וכן בליל ראשון של פסח) שחייב לאכול פת, אבל למחר ביום או בשאר ימי חול המועד לא יחזור כלל.

ירדו גשמים בזמן ישיבתו בסוכה כשיעור שתסרח תבשיל של גריסין שממחר להתקלקל, הרי זה מפנה את כליו ואוכל בבית מחוץ לסוכה, וכן מותר לפנות את כליו מפני השרב או היתושים דהיינו שהמאכל מתקלקל מחמתם, ואף על פי שהאדם עצמו לא מצטער, ודין זה נוהג גם בלילה הראשון לדעת מרן השולחן ערוך, אבל כדי לצאת ידי חובת כל הדעות, ראוי בלילה הראשון להמתין קצת עד שיפסקו הגשמים, אבל לא ימתין זמן ממושך לצער עצמו ובפרט אם יש לו עניים שהוזמנו אצלו, ואם לאחר שאכל בבית פסקו הגשמים, יכנס לסוכה ויברך לישב בסוכה ויאכל כזית, אבל אם לא פסקו אלא עד אחר חצות לא יברך לישב בסוכה אלא אם כן אוכל פת יותר מכביצה.

כיצד מצות ישיבה בסוכה? שיהיה אוכל ושותה וישן ומטייל ודר בסוכה כל שבעת הימים, בין ביום בין בלילה כדרך שהוא דר בביתו בשאר ימות השנה, וכל שבעת ימים עושה אדם את ביתו ארעי ואת סוכתו קבע.

כתוב בתורה (פר' אמור): "בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישוב בסוכות למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל", ופירשו חז"ל שהם ענני כבוד שהקיפום בהם לבל יכם שרב ושמש, ודוגמה לזה נצטוו לעשות סוכות כדי שנזכור נפלאותיו ונוראותיו, ואף על פי שיצאנו ממצרים בחודש ניסן לא ציונו לעשות סוכות באותו הזמן לפי שהם ימות הקץ ודרך כל אדם לעשות סוכות לצל, ולא היתה ניכרת עשייתנו בהם שהם לשם מצוה, ולכן ציונו שנעשה בחודש השביעי - תשרי, שהוא זמן גשמים ודרך כל אדם לצאת מסוכות לביתו, ואנו יוצאים מהבית לישב בסוכה, וזוהו מראים אנו שעושים לבם מצות השי"ת.

צריך לכוין בישיבתה שציונו הקב"ה לשבת בסוכה זכר ליציאת מצרים, וגם זכר לענני הכבוד שהקיפו, וכל זה כדי לצאת ידי המצוה ותיקונה, אבל בדיעבד אם רק כיון לצאת במצוה שציונו השי"ת - יצא ידי חובה, ולכן בכל פעם שיבוא ליבש בסוכה יאמר "לשם יחוד" וכו' לפני הסעודה.

בערב חג הסוכות לא יאכל פת יותר מכביצה (כשיעור 56 גרם) משעה עשירית ומעלה, כדי שיאכל לאכול הכזית (פת שחייב לאכול בלילה הראשון בסוכה) לתאבון. ויש מחמירים בזה מחצות היום ואילך. וראוי להחמיר כמותם, אבל במקום הצורך יש לסמוך על המקילים שהאסור הוא רק משעה עשירית.

מצות עשה מן התורה לאכול כזית פת בליל ראשון של חג הסוכות בסוכה, וצריך לכוין לפני האכילה שיושב בסוכה זכר ליציאת מצרים, וכן שמקיים מצות עשה באכילתו. ואת הקידוש יעשה לאחר צאת הכוכבים וכן את הכזית פת יאכל לאחר צאת הכוכבים. ויש לזהר לכתחילה לאכול יותר מכביצה, כדי לצאת ידי חובת כל הדעות. וטוב לחזור ולאכול כזית פת כעבור שעה וחומש מהשקיעה לצאת ידי חובה לדעת רבינו תם.

לכתחילה ראוי ונכון לאכול את הכזית פת בלי שום תערובת לפתן. ומכל מקום רשאי לטבל את הפת במרק

משל ונמשל

מידו. נפל ארצה, המחוג התעקס והשעון נעצר. השעון היקר. הרכין הצדיק ראשו לאחוריו, פניו החווירו והוא קרא: "הוי, השעון, השעון היקר, נעצר!" והתמרמר: "מה יאמר למלך, כיצד יבוא לפניו. איך יחזיר לו את השעון היקר?"... ולפתע נשמע חבטה. המשכיל, שבא לצחוק וללעוג, התעלף... התעלף, כי הבין את הנמשל. הבין, שאין זה סתם סיפור. המלך, מלך מלכי המלכים, יש לו שעון עדין ויקר שהוא משתעשע בו כביכול, הן הנשמות הקדושות שבגנו מרומים. מה עשה, הפקיד בידיו את הנשמה הטהורה, פיקדון כה יקר, שיש לטפל בו בעדינות, "למתוח את הקפיץ", להרבות בתורה ובמצוות. אבל אנו הזנחנו את יעודנו, הלכנו שולל אחר הברק החיצוני, נפנינו לשעשועי הבל - והשעון נפל, התעקס. נעצר! הוי, מה נאמר למלך, כשיבוא לבקש את פיקדונו. באלו פנים נושית לו את השעון? השעון שנעצר, שאינו פועל...! השעון, שמחוגו התעקס... הרבי החוויר, המשכיל התעלף, ואנו עמדתו נכלמים ונבוכים ביום הכיפורים. הוא היום בו נדרשנו לתת דין וחשבון על "השעון" היקר שניתן בידיו. בו הודינו בשיבונו לב שאין הוא הולך כראוי. שהוא... נעצר! אכן כן, אשמנו, מעלנו. אבל - אבל נתבונן נא בסיפור: השעון לא נשבר, המנגנון לא התנפץ, הגלגלים לא נסדקו. המחוג התעקס, והשעון נעצר. ובכן, מה? נייר את המחוג, בעדינות ובתשומת לב, ונשמור עליו מעתה בשבע עיניים! זהו ליקוח האמיתי של הסיפור!!! כי הנשמה, חלק אלוהי ממעל היא, לא נשברה לא נסדקה. ואם התעקמה - נייר! זהו ליקוח האמיתי של יום הכיפורים. וכמה דומה הולכל המחוג המתוקן, המיושר, לפיכך חג הסוכות זמן שמחתנו הוא. כי נחוששים אנו בדעתנו ליישר דרך, לתקן נתיב, לחסות בצילא דמהינותא! יוצאים אנו לנפנף בלולב, שרביטו של מלך, המחוג שהתיישר!

(מעין השבוע)

חג הסוכות, זמן שמחתנו באהבה מקרא קודש. ברוך שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה. אבל האם אין זה מעבר חד מדי? רק לפני חמישה ימים עמדנו יחפים, מעונים, בצום ותענית, ייחלנו ושיווענו לישועה, הכינו על חטא, בבושה ובכלימה הודינו כי אין בנו מעשים, כי באנו בידים ריקות, בצרור מלא עוונות. ביקשנו רחמים, חנינה, מחילה. שבוים ורצוצים היינו, כפופי קומה, ועתה, בטרם עבר שבוע, נזקפה הקומה, הכל חלף עבר, וכבר - זמן שמחה! אתמהא! ואמרו במדרש: משל למה הדבר דומה? לקבוצה שהתייצבה למשפט. כיצד נדע מי זכה בדין, מי שהדיין העניק לו את שרביטו, הוא הזוכה. כך כל באי עולם עמדו לדין, ישראל והאומות. כיצד נדע מי זכה? יוצאים ישראל בלולים זקופים, שרביטו של מלך, ומכריזים בכך על ניצחונם. דברי המדרש, דברי אלוהים חיים. אבל, באמת, מי שבא בשרבון לב לבקש רחמים, זועק "עלי מי בטחתי כי מרדתי" וזוכה לנס של חנינה, האם יצא לנפנף בשרביט כמנצח, האם לא יסתיר פניו מבושה! ונזכרים אנו בסיפור ששמענו - מעשה בצדיק רבי ישראל מרוז"צ זצ"ל שהגיע לעיר אחת. נהרו הכל ובאו להתעלות במחיצתו. היה שם אדם שלעג לאורחות הצדיקים והליכותיהם. אמר בלבו: אלך וראאה, והוא אצלי בשחוק. הלך, ומצא את הצדיק יושב, והכל עוטרם אותו במעגל. נשא הצדיק עיניו וראהו, פתח וסיפר: מעשה במלך גדול, שהיו לו כל שכיות חמדה. מכולן יקר היה לו שעון כיס עשוי זהב ומשובץ אבנים יקרות, מלאכת מחשבת עדינה ונפלאה, והיה משתעשע בו תדיר. יום אחד הוצרך המלך לצאת למסע ברחבי ממלכתו. פנה אל אוהבו, השר היושב ראשונה במלכות, ואמר לו: "הריני מפקיד בידך את השעון היקר, אוצרי החביב. השגח עליו כבבת עיניך!" השר הבטיח, והמלך נסע לדרכו. ושעון כידוע יש למלאות בכל יום, למתוח בעדינות את הקפיץ השביר. נטל השר את השעון, וזהרורי יהלומיו נצצו. התפעל ושיחק בו, ונשמש

להצלחת כל התורמים והמסייעים לעלון

לעילוי נשמות האיש היקר והחשוב אבי אנוזר קזר בן שלמה ופרידה ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמות האיש היקר והחשוב מזהה הרבים ר' חיים אברהם בן נזירה ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמות האיש היקר המזוכר ביסורים עזרא בן גוהר ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמות האשה החשובה המזוככת ביסורים פרידה בת מליהה ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמות האשה החשובה המזוככת ביסורים שושנה פריחה בת סלימה ת.נ.צ.ב.ה

רוצה להיות ממזכי הרבים ולהפיץ את העלון? 052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449 ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

